

IX. Internationaler Leibniz-Kongress

Natur und Subjekt

19.–23. September 2011, Leibniz-Universität Hannover

Erstes Rundschreiben

Leibniz' Bedeutung für die Gegenwart sowie seine historische Stellung in der Philosophie und in den Wissenschaften sollen im Mittelpunkt des Kongresses stehen. Seit dem letzten Kongress sind sechs Bände der Akademie-Ausgabe erschienen, vier weitere werden bis dahin noch erscheinen. Darüber hinaus sind seit dem letzten Kongress Hunderte von Seiten bisher unveröffentlichter Texte in vorläufiger Form im Internet zugänglich gemacht worden.

Leibniz hat eine Reihe wichtiger philosophischer Texte in Dialogform verfasst. Der Kongress soll im Sinne eines solchen „Dialogs der Vernunft“ die bisherigen Untersuchungen zusammenführen und konfrontieren, Konsens und Kontroversen verdeutlichen, das Erreichte feststellen sowie eventuelle Lücken in der Forschung erkennbar werden lassen. Dazu könnten auch die bisher eher impliziten methodischen Kontroversen gezählt werden: Inwiefern können Texte, zwischen deren Entstehung viele Jahre liegen, sich wechselseitig erhellen ? Ist unser derzeitiges Bild von Leibniz' philosophischer Entwicklung präzise genug für ein solches Vorgehen ?

Das Motto „Natur und Subjekt“ soll einen Schwerpunkt des Kongresses bilden. In den letzten Jahren sind Leibniz' Auffassungen zur Biologie und zum lebenden Körper stärker in den Blickpunkt geraten; die Rolle der „Naturmaschinen“ ist genauer untersucht worden. Auch die Debatte um die körperliche Substanz hat zunehmende Aufmerksamkeit gefunden. Subjekthaftigkeit im weiteren Sinne schreibt Leibniz nicht nur den Geistmonaden zu. Selbstverständlich umfasst das Motto aber auch die erkenntnis- und wissenschaftstheoretische Dimension.

Die Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft lädt alle interessierten Forscher, Sachkenner und Freunde zur Teilnahme ein. Vortragesanmeldungen erbitten wir bis zum 1. Februar 2011. Bis zum 1. Mai 2011 wird von den angenommenen Beiträgen eine Datei oder reproduktionsfähige Papiervorlage (camera ready, maximal 8 Seiten) erbeten, da die Texte zum Kongress als Band vorliegen sollen.

Detaillierte Erläuterungen zum Kongressablauf und zur Gestaltung der Beiträge folgen in weiteren Rundschreiben und auf der Homepage des Kongresses

<http://www.Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft.de/Veranstaltungen/Kongress/>.

Anfragen sind zu richten an kongress@Leibnizgesellschaft.de oder Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft, Waterloastr. 8, D-30169 Hannover, Tel. +49 511 1267 331 oder 327, Fax +49 511 1267 202.

IX^e Congrès International Leibniz

Nature et Sujet

19-23 septembre 2011, Université d'Hanovre

Premier appel à communications

La perspective centrale du congrès est d'envisager la signification de Leibniz pour le temps présent ainsi que sa place dans l'histoire de la philosophie et des sciences. Depuis le dernier congrès, six volumes de l'édition de l'Académie ont paru, et quatre doivent encore paraître d'ici au prochain congrès. Par ailleurs, des centaines de pages de textes encore inédits ont depuis été rendues accessibles sur internet sous une forme provisoire.

Leibniz a rédigé d'importants textes philosophiques sous forme de dialogue. Le congrès se propose, en reprenant un tel « dialogue de la raison », de ressaisir et de confronter les recherches menées jusque là, d'éclaircir les consensus et les controverses, d'établir ce qui a été acquis ainsi que d'indiquer d'éventuelles lacunes de la recherche. Les controverses sur la méthode, jusqu'ici restées plus ou moins implicites, relèvent également de ce dialogue : dans quelle mesure des textes dont la rédaction est séparée de plusieurs années peuvent-ils s'éclaircir mutuellement ? Notre image actuelle du développement philosophique de Leibniz est-elle assez précise pour une telle entreprise ?

L'énoncé « Nature et Sujet » constitue le thème principal du congrès. Les conceptions de Leibniz au sujet de la biologie et des corps vivants ont particulièrement attiré l'attention ces dernières années ; le rôle des « machines de la nature » a été envisagé plus précisément. Le débat sur la substance corporelle a également suscité un regain d'intérêt. Et il faut rappeler que Leibniz reconnaît une capacité subjective au sens large au-delà des seules monades spirituelles. Enfin le thème a évidemment des prolongements en théorie de la connaissance et en théorie de la science.

La Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft invite tous les chercheurs, connaisseurs ou amis intéressés à participer au congrès. Les propositions de communication doivent être envoyées avant le 1^{er} février 2011. Il sera demandé aux auteurs dont les propositions seront retenues d'envoyer avant le 1^{er} mai 2011 un fichier de leur communication, ou une version papier prête à la publication (prêt-à-cliquer, maximum 8 pages), afin que les communications puissent être rassemblées en un volume pour le congrès.

Des indications détaillées sur le déroulement du congrès et l'organisation des conférences seront communiquées dans les prochains appels à communications ainsi que sur la page web du congrès : <http://www.Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft.de/Veranstaltungen/Kongress>. Toute demande de renseignement peut être adressée à : kongress@Leibnizgesellschaft.de, ou à la Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft, Waterloastr. 8, 30169 Hannover, Allemagne – Tel : +49 511 1267 331 ou 327, Fax : +49 511 1267 202.

IX. International Leibniz Congress

Nature and Subject

September 19–23, 2011, Leibniz University Hannover

First Circular

Leibniz's importance for the present, as well as his historical standing in philosophy and in the sciences, are to be the focus of the congress. Since the previous congress six volumes of the Academy Edition have appeared; four further volumes will be published before the congress takes place. Furthermore, since the previous congress hundreds of pages of previously unpublished texts have been made available in provisional form on the internet.

Leibniz composed a series of important philosophical texts in dialogue form. It is intended that the congress should, in the sense of such a "Dialog of Reason", bring together and confront existing investigations, elucidate consensus and controversy, ascertain what has been achieved and identify research desiderata. These could also include such hitherto, if at all, implicitly conducted methodological controversies. To what extent could texts composed at intervals of many years be mutually illuminating? Is our present picture of Leibniz's philosophical development precise enough for such an approach?

The motto "Nature and Subject" is to constitute a focal point of the congress. In recent years Leibniz's views of biology and the living body have become more and more the center of attention; the role of the "machines of nature" has been more exactly investigated. In addition, the debate concerning corporeal substance has gained increasing attention. Leibniz attributes subjectivity or subjective experience in the broader sense not exclusively to the spiritual monads. Naturally the motto also encompasses the dimension of epistemology and philosophy of science.

The Gottfried Wilhelm Leibniz Society invites all interested researchers, specialists and friends to participate. Announcement of papers is requested by February 1, 2011; of the accepted contributions a file or a reproducible paper copy (camera-ready, maximum length 8 pages) is required by May 1, 2011, since the contributions are to be available in a bound volume at the congress opening.

Detailed information about the congress program and the preparation of contributions will be made available in further circulars and on the congress homepage at: <http://www.Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft.de/Veranstaltungen/Kongress/>. Queries should be addressed to: kongress@Leibnizgesellschaft.de or Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft, Waterloastr. 8, D-30169 Hannover; Tel. +49 511 1267-331 or -327; Fax +49 511 1267 202.

IX. Международный Лейбницевский Конгресс

«Природа и Субъект»

Сентябрь 19-23, 2011, Университет Лейбница, Ганновер

Первый Циркуляр

Важность Лейбница для современности, а также и его историческое значение в философии и специальных науках, будут в центре внимания на предстоящем конгрессе. Со времени предыдущего конгресса вышли в свет шесть томов Академического Издания; четыре следующих тома выйдут в свет к началу предстоящего конгресса. Более того, со времени предыдущего конгресса сотни страниц ранее не опубликованных текстов стали доступными в предварительной форме в интернете.

Лейбниц представил ряд философских текстов в форме диалога. Согласно замыслу, в стиле такого «Диалога Разума» конгресс должен собрать вместе и сопоставить друг с другом имеющиеся исследования, выявить консенсус и спорные моменты, установить, что уже сделано, и определить пока еще не решенные, но требующие своего решения научно-исследовательские проблемы. Это могло бы также включать в себя имплицитно протекающие методологические противостояния. В какой степени могут тексты, созданные в периоды времени, отстоящие друг от друга на многие годы, быть проливающими свет друг на друга? Является ли наша современная картина философского развития Лейбница достаточно точной для такого подхода?

Девиз «Природа и Субъект» будет отражать ядро тематики предстоящего конгресса. В последние годы взгляды Лейбница на биологию и живые тела стали становиться центром внимания все более и более; роль «машин природы» исследовалась все точнее и точнее. В дополнение к этому дебаты о телесной субстанции привлекли к себе возрастающее внимание. Лейбниц утверждает наличие (приписывает свойство) субъективности или субъективного опыта в широком смысле не только у одухотворенных монад. Естественно, упомянутый девиз (основная тема) конгресса включает в себя также соответствующие аспекты эпистемологии и философии науки.

Общество Готтфрида Вильгельма Лейбница приглашает всех заинтересованных исследователей, специалистов и друзей принять участие в проведении предстоящего конгресса. Заявки на участие в форме докладов принимаются до 1 февраля 2011; в случае принятия заявки файл или репродуцируемая бумажная копия (не более 8 страниц) должны быть присланы к 1 мая 2011, чтобы материалы конгресса могли быть изданы в виде томов к моменту его открытия.

Подробная информация о программе конгресса и о требованиях к текстам публикаций будет представлена в следующих циркулярах, и на сайте конгресса: <http://www.Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft.de/Veranstaltungen/Kongress/>. С вопросами обращаться к: kongress@Leibnizgesellschaft.de или по почте: Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft, Waterloostra. 8, D-30169 Hannover, Tel. +49 511 1267-331 (или -327); Fax +49 511 1267 202.

第九回国際ライプニッツ会議
自然と主観
2011年9月19日—23日 ハノーファー大学
第一回開催通知

現代に対するライプニッツの意義、および哲学と諸科学におけるその歴史的位置とが会議の中心になります。前回の会議以降、アカデミー版の六つの巻が刊行されました、そして次回の会議までにさらに四つの巻が刊行されるでしょう。また前回の会議以降、それまで未公刊だった数百頁ものテクストが暫定的な形でインターネット上に公開されるようになりました。

ライプニッツは一連の重要な哲学テクストを対話形式で執筆しました。会議はそうした「理性の対話」という意味において、従来の諸々の探究結果を集め、対決させ、一致と論争を明確にし、達成されたものを確定するとともに、研究において生じ得る欠陥を認識可能にするはずです。これには、従来どちらかといえば表に出なかった方法的な論争、すなわち、成立年代に隔たりのあるテクストどうしがどれだけ互いを開明しあうことができるかという論争も属しているかもしれません。ライプニッツの哲学的発展について目下われわれが懷いている像は、そのような手続きにとって、十分に精確でしょうか。

「自然と主観」というモットーが会議の重点を形成することになります。近年、生物学や生命体についてのライプニッツの諸見解はより強く目に入るようになり、また「自然機械」の役割もより正確に探究されるようになりました。物体的実体をめぐる討議もますます注目をひくようになっています。より広い意味において主観であることをライプニッツは精神モナドにのみ帰属させているではありません。もちろんこのモットーは、認識論的で科学論的な次元をも包括しているのです。

ゴットフリート・ヴィルヘルム・ライプニッツ協会は、関心を有するすべての研究者、専門家、友人たちに、参加されるよう招待いたします。発表のお申込は、2011年2月1日までにお願いいたします。採用された発表につきましては、会議での発表原稿は一冊にまとめますので、ファイルか、または（印刷原稿として使用可能な、最大8頁までの）複写可能な紙の原本を、2011年5月1日までにお願いいたします。

会議の進行や発表の要領についての詳細は、次の開催通知、および会議のHP <http://www.Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft.de/Veranstaltungen/Kongress/> においてお知らせいたします。お問い合わせは、kongess@Leibnizgesellschaft.de または Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft, Waterloastr.8, D-30169 Hannover, 電話. : +49 511 1267 331/ 327, Fax : +49 511 1267 202 までお寄せ下さい。

第九届莱布尼茨国际学术会议

自然与主体

时间：2011年9月19日至23日

地点：德国汉诺威大学

第一轮通知

探讨莱布尼茨在当代的现实意义以及在哲学和科学各学科中的历史地位是本次国际会议的中心议题。上届会议以来，已有六卷科学院版莱布尼茨著作与书信出版问世，从现在到本届会议开幕，还将有四卷陆续与研究者见面。除此之外，德国的四个莱布尼茨编辑部还在专业网站以仅供参考的暂时形式为研究界提供了数百页尚未正式发表的莱布尼茨文稿。

莱布尼茨的一系列重要的哲学著作都是用对话的形式写成的。本着这一“理性的交流对话”精神，此次会议力争对当前的不同研究方向与起点进行总结、对比，明示共识与争论之处，把握所取得的结果，发现目前研究中所可能存在的空白与盲点。其中亦应涉及在到目前为止的研究中一直存在但尚未得到明确揭示的方法论上的争论：在多大程度上时间上相隔许多年的不同文本可以相互得到印证阐释？我们目前对莱布尼茨哲学发展的研究是否已经准确到了可以允许这么做的程度？

“自然与主体”是大会主题，理应构成这次的会议的一个重点。在过去数年内，莱布尼茨关于生物及生命体的观点与看法受到了一再的关注，“自然机器”得到了进一步的研究，针对物质“实体”的争论再次引起了研究者的极大兴趣。莱布尼茨认为不仅仅是精神单子才有主体性。当然，会议提出主题亦涵盖认识论和科学哲学领域。

国际莱布尼茨学会诚邀世界各位各地有兴趣的研究者、专家及朋友参加本次会议。请在2011年2月1日之前提交报告题目。被大会同意接受的报告人应在2011年5月1日之前提交报告的电子文档或者可供复印的打印稿（最多8页），会议召开之前报告结集出版。会议语言为德语、英语、法语。

会议议程细节以及对会议报告的具体要求详见后几轮通知，也可参阅大会网页：

<http://www.Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft.de/Veranstaltungen/Kongress/>

电子联系邮箱：kongress@Leibnizgesellschaft.de
或直接与莱布尼茨学会联系：

Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft

Waterloastr. 8

30169 Hannover

Germany

电话：+49 511 1267 331 或者 327, 电传：+49 511 1267 202.

IX Congresso Internazionale Leibniz

Natura e Soggetto

19-23 settembre 2011, Università di Hannover

Prima circolare

Al centro dell'interesse del Congresso stanno sia il significato di Leibniz per il presente, sia la sua collocazione nella storia della filosofia e delle scienze. Dopo l'ultimo Congresso sono apparsi sei volumi dell'edizione dell'Accademia, altri quattro appariranno prima del prossimo Congresso. Inoltre, dall'ultimo Congresso, sono stati messi a disposizione in edizione provvisoria, tramite l'Internet, centinaia di pagine di testi sinora inediti.

Leibniz ha composto numerosi importanti testi filosofici in forma di dialogo. Il Congresso, nella prospettiva di un analogo “dialogo della ragione”, dovrà raccogliere insieme e mettere a confronto gli studi sinora svolti, chiarire i punti di consenso e di controversia, fissare i risultati ottenuti e rendere visibili eventuali carenze della ricerca. Vi si potrebbero anche annoverare controversie metodologiche rimaste sinora implicite: in che misura possono chiarirsi vicendevolmente testi la cui stesura dista vari anni? abbiamo, attualmente, un’idea dello sviluppo filosofico di Leibniz sufficientemente precisa da rendere possibile tale procedimento?

Il titolo “Natura e Soggetto” rappresenterà uno dei punti principali del Congresso. Negli ultimi anni, la concezione leibniziana della biologia e del corpo vivente è stata presa maggiormente in considerazione; è stato studiato più precisamente il ruolo delle “macchine della natura”. Anche il dibattito sulle sostanze corporee ha ricevuto crescente attenzione. Il carattere soggettivo, preso in senso ampio, non è attribuito da Leibniz soltanto alle monadi spirituali. Ovviamente, però il titolo abbraccia anche la dimensione gnoseologica ed epistemologica.

La Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft invita tutti gli interessati – studiosi, conoscitori e amici – a partecipare. Le proposte di relazione devono pervenire entro il 1° febbraio 2011. I contributi accettati dovranno essere trasmessi entro il 1° maggio 2011 sotto forma di file o di stampa su carta adatta alla riproduzione fotografica (*camera ready* di massimo 8 pagine) in modo che il testo sia disponibile in volume per il Congresso.

Informazioni dettagliate sullo svolgimento del Congresso e sull’impaginazione delle relazioni saranno comunicate con le successive circolari e nella *home page* del Congresso (<http://www.Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft.de/Veranstaltungen/Kongress/>). Per informazioni rivolgersi a kongress@Leibnizgesellschaft.de o alla Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft, Waterloastr. 8, D-30169 Hannover, tel. +49 511 1267 331 o 327, fax +49 511 1267 202.

IX CONGRESO INTERNACIONAL LEIBNIZ

„Naturaleza y Sujeto“

19-23 de Septiembre de 2011 - Universidad de Hannover

Primera circular

El centro del Congreso debe ser el significado de Leibniz para el presente, así como su posición en la filosofía y en las ciencias. Desde el último Congreso han aparecido seis volúmenes de la Edición de la Academia y cuatro más deben aparecer todavía hasta el próximo. Además de esto, desde el último Congreso se han hecho accesibles en versión provisional en Internet cientos de páginas de textos hasta ahora inéditos.

Leibniz ha concebido una serie de importantes textos filosóficos en forma de diálogo. El Congreso debe reunir y confrontar en el sentido de tal „diálogo de la razón“ las investigaciones realizadas hasta la fecha, aclarar consensos y controversias, constatar lo conseguido y hacer reconocibles posibles lagunas en la investigación. Para esto también podrían ser enumeradas las controversias metódicas hasta ahora implícitas: de qué modo podrían iluminarse recíprocamente textos entre cuyo origen hay muchos años de diferencia? Es nuestra imagen actual del desarrollo filosófico de Leibniz suficientemente precisa para tal modo de proceder?

El tema „Naturaleza y Sujeto“ debe constituir un punto esencial del Congreso. En los últimos años se han puesto fuertemente en el punto de mira las concepciones de Leibniz sobre Biología y sobre el cuerpo vivo; el papel de las „máquinas naturales“ ha sido investigado con más exactitud. También el debate sobre la sustancia corporal ha recibido una creciente atención. Leibniz atribuye sujetualidad en diversos sentidos no sólo a las mónadas espirituales. Naturalmente, el tema comprende también la dimensión cognoscitiva y teórico-científica.

La Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft invita a participar a todos los investigadores interesados, expertos y amigos. Se aceptan inscripciones de ponencias hasta el 1 de febrero de 2011. Hasta el 1 de mayo de 2011 se admite un archivo o propuesta en papel apta para su reproducción (camera ready, máximo 8 páginas) de las contribuciones aceptadas, ya que los textos del Congreso deben presentarse como volumen.

En próximas circulares y en la página web del Congreso

<http://www.Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft.de/Veranstaltungen/Kongress/>.

habrá explicaciones detalladas sobre el desarrollo del Congreso y sobre la presentación de las ponencias. Las preguntas han de dirigirse a kongress@Leibnizgesellschaft.de o bien a Gottfried-Wilhelm-Leibniz-Gesellschaft, Waterloastr. 8, D-30169 Hannover. Tel. (49) 511 1267 331 ó 327. Fax (49) 511 1267 202.